

**UCHWAŁA NR XLI/221/2021
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYLESIU**

z dnia 30 listopada 2021 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Międzyzlesie na lata 2021-2025

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2021r., poz. 1372 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U z 2021r., poz. 1249) Rada Miejska w Międzyzlesiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Międzyzlesie na lata 2021-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Międzyzlesie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 grudnia 2021 r.

Załącznik do uchwały Nr XLI/221/2021
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYLESIU
z dnia 30 listopada 2021 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Międzylesie
na lata 2021-2025**

Spis treści

	strona
I. Wstęp – teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie	3
II. Podstawa prawna Programu	5
III. Adresaci Programu	6
IV. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Międzyzlesie	7
V. Cele i zadania Programu	11
VI. Finansowanie gminnego Programu	15
VII. Monitoring i ewaluacja gminnego programu	15

I. Wstęp – teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie.

Definicję pojęcia przemocy w rodzinie możemy znaleźć w art. 2 pkt. 2 znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j Dz. U. 2021r., poz.1249), gdzie przemoc w rodzinie to *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”*, a pkt. 1 cytowanego artykułu mówi, że członkiem rodziny jest osoba najbliższa, a także inna wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca.

Wcześniejszy brak definicji przemocy w rodzinie w systemie prawa utrudniał przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, gdyż była ona zjawiskiem niedookreślonym przez prawo. Definicja określona w art. 2 pkt 2 ustawy została stworzona na potrzeby ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ma duże znaczenie w kontekście obowiązków realizacji określonych zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez organy administracji publicznej.

Przemoc jest często problemem ukrytym, któremu towarzyszą inne dysfunkcje w rodzinie. Skutki przemocy u dorosłych osób oraz dzieci są wielowymiarowe, często na całe życie, począwszy od charakteryzującego osoby pokrzywdzone zespołu stresu pourazowego, poprzez choroby psychosomatyczne i psychiczne, nerwice lękowo-depresyjne, po różnego rodzaju zaburzenia zachowania, a także uzależnienia.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- odbywa się w warunkach nierównowagi sił – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),

- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc można podzielić na cztery rodzaje przemocy, w zależności od formy zachowań sprawcy, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje przemocy – formy zachowań

Rodzaje przemocy	Formy zachowań
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Źródło: Niebieska Linia

II. Podstawa prawna Programu

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

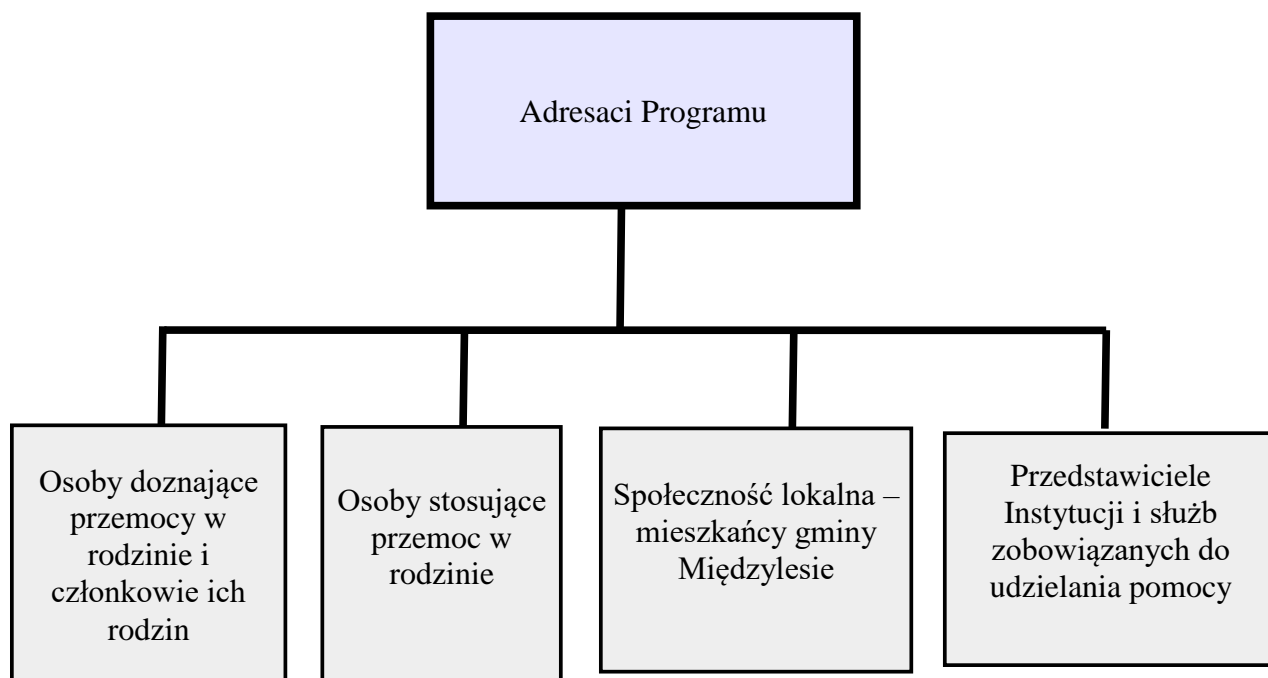
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 1444 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U z 2020r. poz.821 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P., poz.235)

Polskie prawo bardzo wyraźnie wskazuje, że krzywdzenie członków rodziny jest przestępstwem i jak każde inne podlega karze. Każda osoba doznająca krzywdy ma prawo do ochrony, a przede wszystkim do powstrzymania i przerwania przemocy. Osoba będąca ofiarą przemocy w rodzinie ma za sobą na ogół wiele przykrych i trudnych doświadczeń, jednocześnie doświadczać może poczucia bezskuteczności własnych działań, które miałyby przerwać przemoc, a także doznawać może wielu trudnych doświadczeń ze strony instytucji mających na celu przeciwdziałać zjawisku przemocy w rodzinie. Bardzo istotne jest, by przełamywać stereotyp i wyraźnie podkreślać, że żadne zachowanie osoby nie usprawiedliwia przemocy i do niej nie upoważnia. Długotrwała przemoc rodzi określone skutki u osoby jej doznającej: wstyd, strach, bezradność, złość, określone objawy somatyczne i wiele innych.

Ważne jest więc, by pomoc ofiarom przemocy w rodzinie szła wielotorowo. Powinny to być z jednej strony konkretne oddziaływania prawne, a z drugiej strony psychologiczne.

III. Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025 skierowany jest przede wszystkim do:

Przedstawiciele służb i instytucji zobowiązanych do udzielania pomocy są równocześnie realizatorami Programu. Są to:

- przedstawiciele władz lokalnych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzylesiu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyzylesiu
- Komisariat Policji w Międzyzylesiu
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Domaszkowie
- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Międzyzylesiu
- Samorządowe Przedszkole w Międzyzylesiu
- Zakład Opieki Zdrowotnej NZOZ Kazimierz Juźwin

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kłodzku
- kuratorzy Sądu Rejonowego
- Miejsko-Gminny Polski Komitet Pomocy Społecznej
- instytucje zajmujące się pomocą rodzinie

Przerwanie przemocy jest warunkiem podstawowym na drodze do zmiany i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Jest to również jeden z najtrudniejszych aspektów interwencji. Pomoc psychologiczna ofierze powinna koncentrować się na zrozumieniu sytuacji, w jakiej znalazła się ofiara, przejściu przez poczucie krzywdy, winy, chęci odwetu i rozpacz. Każda rodzina czy osoba jest inna, ma inne doświadczenia, ograniczenia czy zasoby. Często nasze zasoby, czyli mocne strony, cechy, umiejętności, wiedza, wykształcenie, zawód, doświadczenie, znajomości, kontakty międzyludzkie, trzeba sobie uświadomić i wydobyć je, by móc czerpać z nich motywację i siłę do działania, zdrowego funkcjonowania i życia.

W procesie pomocy psychologicznej bardzo ważnym aspektem jest też edukacja, która ma na celu dostarczanie osobom krzywdzonym wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, ale również daje możliwość zdjęcia odpowiedzialności za przemoc z osoby pokrzywdzonej. Odpowiednia i skuteczna edukacja daje też możliwość zobaczenia sposobów radzenia sobie z przemocą i ich skuteczności.

IV. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Międzyzylesie

Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie. Nowy Zespół został powołany Zarządzeniem Nr 158/2016 Burmistrza Miasta i Gminy w Międzyzylesiu z dnia 30 czerwca 2016r., (a zmiany do Zespołu wprowadzono Zarządzeniem nr 139/2017 z dnia 7 lipca 2017r., Zarządzeniem Nr 178/2017 z dnia 15 września 2017r., Zarządzeniem Nr 231/2017 z dnia 27 grudnia 2017r., Zarządzeniem Nr 122/2019 z dnia 5 czerwca 2019r. oraz zarządzeniem nr 127/2021 z dnia 22 października 2021r.)

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji takich jak:

1. Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzylesiu

2. Samorządowej Szkoły Podstawowej w Międzyzlesiu
3. Samorządowego Przedszkola w Międzyzlesiu
4. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzyzlesiu
5. Komisariatu Policji w Bystrzycy Kłodzkiej
6. Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Domaszkowie
7. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyzlesiu
8. Miejsko-Gminnego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu
9. Sądu Rejonowego w Kłodzku.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań różnych jednostek, podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W bezpośrednim kontakcie z osobami doznającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc w rodzinie ważne jest rozumienie przemocy na każdej płaszczyźnie. Dlatego też osoby podejmujące pracę z w/w osobami powinny robić to zgodnie ze swoimi kompetencjami i możliwościami instytucji, a najczęściej podejmowane działania zewnętrzne to:

- interwencja,
- informacja,
- poradnictwo specjalistyczne,
- wsparcie emocjonalne,
- edukacja,
- pomoc socjalna,
- zobowiązanie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy do opuszczenia wspólnego mieszkania.

Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy zajmują się grupy robocze zwoływane na skutek zgłoszeń czy podejmowanych interwencji, w celu wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”. Zadania grupy roboczej polegają głównie na:

1. opracowaniu i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
2. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy ,
3. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej pokazują, że w roku 2020r. z pomocy Ośrodka skorzystało łącznie 195 rodzin, co daje 371 osób w rodzinach, a najczęściej pojawiającym się powodem udzielania pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność.

Z analizy danych wynika, że przyczynami przemocy w rodzinie w gminie Międzyzlesie są najczęściej: nadużywanie alkoholu, szczególnie nadużywanie alkoholu z objawami uzależnienia.

Z posiadanych danych wynika, że najbardziej aktywna w identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie jest Policja. Funkcjonariusze policji z uwagi na bezpośredni kontakt z rodzinami, często w momencie ujawnienia przemocy, prawidłowo wdrażali procedurę „Niebieskiej Karty”, co pozwoliło na rozpoczęcie konkretnych działań pomocowych wobec rodzin, gdzie zostało ujawnione zjawisko przemocy w rodzinie. Podobnie wysoką aktywność w tym zakresie wykazują pracownicy socjalni OPS w Międzyzlesiu, którzy dzięki systematycznej pracy socjalnej z klientami często prawidłowo diagnozują problem przemocy w rodzinie i wdrażają procedurę NK.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin, w których zaistniało zjawisko stosowania przemocy w roku 2020 potwierdzone procedurą „Niebieskiej Karty”:

Tabela 2. Liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie

	2019r.	2020r.
Liczba rodzin , w których istnieje zjawisko przemocy w rodzinie = prowadzenie procedury Niebieskiej Karty	16	12
Liczba osób w rodzinach	51	32
w tym: liczba kobiet	20	18
w tym: liczba mężczyzn	15	14
w tym: liczba dzieci	16	0
Liczba zamkniętych Niebieskich Kart, w tym:	11	3
• Na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy	11	3
• Rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	0	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Międzyzlesiu

Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety. Mężczyźni według dostępnych danych są najczęstszymi sprawcami przemocy domowej. Głównym czynnikiem wyzwalającym przemoc w rodzinie jest nadużywanie przez sprawców alkoholu.

Z tych 12 rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy w roku 2020, wszystkie rodziny skorzystały z poradnictwa socjalnego udzielanego przez pracowników socjalnych.

Przemoc w rodzinie na terenie naszej gminy jest ukrytym problemem społecznym, który najczęściej (ale nie jest to regułą) występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z nadużywaniem alkoholu, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętych ścianach i zamkniętym kręgu osób. Praktycznie ofiary

przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić. Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę problemu przemocy. Od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego, działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są intensywniejsze i coraz bardziej skuteczne. Ponieważ przemoc w rodzinie jest ciągle dużym problemem naszej gminy, należy zatem wzmocnić dotychczasowe działania, które powinny mieć charakter współpracy interdyscyplinarnej poszczególnych instytucji lokalnych. Efektem takiej współpracy będzie skuteczne zapobieganie, rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie przemocy i jej skutkom.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest zapewnienie profesjonalnej i skoordynowanej pomocy.

V. Cele i zadania programu

Głównym celem programu jest ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie i jego skutków w Gminie Międzyzlesie poprzez tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie.

Do celów szczegółowych programu należą zadania wyznaczone przez Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w poszczególnych zakresach:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ad. 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna – wszelkie działania zapobiegające zjawiskom przemocy poprzez profilaktykę, monitorowanie, diagnozę wszelkich problemów zagrażających bezpieczeństwu rodziny i jej członków.

- 1 Opracowywanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy należy do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzylesiu – do opracowywania diagnozy konieczne jest wykorzystywanie danych z instytucji pomocowych na terenie gminy Międzyzylesie (m.in. OPS w Międzyzylesiu, Komisariat Policji w Bystrzycy Kłodzkiej, Sąd Rejonowy w Kłodzku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Międzyzylesiu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, i inne w zależności od potrzeb).
- 2 Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla kadry placówek pomocowych oraz dla konkretnych grup odbiorców, np. dla uczniów i rodziców szkół podstawowych, gimnazjalnych (organizacja szkoleń w ramach działań konkretnych placówek i instytucji).
- 3 Realizowanie projektów edukacyjno - informacyjnych dla dorosłych, młodzieży i dzieci z zakresu występowania, zapobiegania, ochrony i radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy w rodzinie – placówki oświatowe z terenu gminy, GKRPA, parafie, OPS, PCPR w Kłodzku i inne.
- 4 Kampanie informacyjne i edukacyjne kładące nacisk na zwiększanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie, radzenia sobie z tym zjawiskiem, łamania stereotypów i podnoszenia świadomości społecznej w lokalnym środowisku – Gmina Międzyzylesie, OPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, parafie, GZI, i inne.
- 5 Działania edukacyjne w ramach procedury „Niebieskie Karty” – przedstawiciele GZI.
- 6 Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodzicielskich, pozbawionych oddziaływań przemocowych, w rodzinach zagrożonych przemocą oraz w rodzinach już nią dotkniętych – OPS, PCPR Kłodzko, GZI, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, w tym przedszkola, i. in.
- 7 Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych (w tym konsultacji i kierowania do właściwych instytucji) w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie – przedstawiciele służby zdrowia (m.in. lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe), policjanci (w momencie interwencji oraz w ramach procedury „Niebieskie Karty”), nauczyciele, pedagodzy, psychologowie placówek oświatowych, pracownicy socjalni OPS, przedstawiciele parafii, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, przedstawiciele GKRPA, GZI.
- 8 Udzielanie wszechstronnej pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie oraz niezaradnym życiowo. Pomoc

- 9 ukierunkowana na likwidację potencjalnych przyczyn występowania przemocy w rodzinie – aktywizacja na rynku pracy, zapobieganie bierności społecznej, w tym zawodowej, poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne, pedagogiczne, pomoc terapeutyczna – OPS, PCPR Kłodzko, PUP, i in.

Ad. 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie ochrony, pomocy i wsparcia.

1. Działania GZI, działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” – działania pomocowe skierowane do konkretnych rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, opracowywanie Indywidualnych Planów Pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, monitorowanie działań instytucji pomocowych, aktywna i systematyczna współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi – działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (działania podejmowane przez GZI oraz działania podejmowane przez grupy robocze Zespołu wobec konkretnych rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”).
2. Wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego – OPS, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe.
3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy medycznej, psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej – GZI, OPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe, parafie, organizacje pozarządowe.
4. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – OPS, parafie, organizacje pozarządowe.
5. Zapewnianie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz pomoc prawna w działaniach separujących ofiary od sprawców przemocy – OPS, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, kuratorzy, PCPR.
6. Organizacja i realizacja pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (pomoc dla osób indywidualnych) – pomoc psychologiczna w OPS, pomoc psychologiczna w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku – Punkt

Interwencji Kryzysowej, pomoc psychologiczna w placówkach służby zdrowia (w Poradniach Zdrowia Psychicznego i Uzależnień), pomoc i wsparcie ze strony organizacji pozarządowych, parafii.

7. Zapewnianie schronienia i pomoc w adaptacji do nowych warunków mieszkaniowych i życiowych – Gmina Międzyzlesie, MOPS.

Ad. 3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie – wszelkie oddziaływania przerywające przemoc w rodzinie i zapobiegające dalszej przemocy oraz działania ukierunkowane na zmianę zachowań agresywnych, prowadzących do przemocy w rodzinie.

1. Działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” - działania pomocowe skierowane do konkretnych rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, opracowywanie Indywidualnych Planów Pomocy dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, monitorowanie działań instytucji pomocowych, aktywna i systematyczna współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi – działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (działania podejmowane przez GZI oraz działania podejmowane przez grupy robocze Zespołu wobec konkretnych rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”).
2. Działania separujące sprawców od ofiar przemocy w rodzinie – KPP, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa.
3. Rozpowszechnianie informacji oraz motywowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie – PCPR, GZI, OPS, Sąd Rejonowy.
4. Współdziałanie i wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie – GZI, OPS, KPP, GKRPA, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, PCPR.
5. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób stosujących przemoc w rodzinie – program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie prowadzony w PCPR w Kłodzku, pomoc psychologiczna, działania pomocowe organizacji pozarządowych, parafii.

Ad. 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Organizacja profesjonalnych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla kadry instytucji pomocowych zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie – GZI, GKRPA, OPS, PCPR, placówki oświatowe, KPP.
2. Wdrożenie i realizacja systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc (np. programy superwizyjne, grupy wsparcia, wsparcie terapeutyczne) - GZI, Gmina Międzyzylesie, GKRPA.

VI. Finansowanie i czas trwania gminnego Programu

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Międzyzylesie są i będą finansowane corocznie z budżetu gminy w dziale 852 – pomoc społeczna, rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zadania Programu mogą być również finansowane z funduszy strukturalnych i programów wspólnotowych Unii Europejskiej, grantów i dotacji konkursowych i wszelkich innych źródeł finansowania oraz z budżetów poszczególnych jednostek zaangażowanych w realizację Programu.

Program będzie realizowany w gminie Międzyzylesie od 01 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2025r.

VII. Monitoring i ewaluacja gminnego Programu

Monitorowaniem i ewaluacją prowadzonych działań ujętych w Gminnym Programie zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzylesiu w porozumieniu z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Międzyzylesiu. Stały, coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy w rodzinie, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy w rodzinie, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań w ramach Programu:

1. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
2. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.
3. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
6. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do 31 marca roku następnego, na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki:

1. liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych, jako środowiska zagrożone występowaniem zjawisk przemocy, w stosunku do roku ubiegłego,
2. liczba wdrożeń procedury „Niebieskie Karty”,
3. liczba rodzin, którym udzielono wsparcia i pomocy,
4. główne przyczyny występowania przemocy,
5. liczba rodzin i osób objętych terapią,
6. liczba interwencji kryzysowych, w tym liczba osób, którym udzielono zastępczego schronienia i innych form pomocy,
7. liczba sprawców przemocy objętych programami korekcyjnymi,
8. liczba szkoleń dla kadry służb pomocy społecznej i innych podmiotów – realizatorów Programu,
9. liczba wdrożonych programów edukacyjnych,
10. liczba kampanii informacyjnych w środowisku lokalnym,
11. liczba rodzin, w których udało się rozwiązać problem przemocy w rodzinie lub złagodzić jego skutki na tyle, aby umożliwić rodzinom prawidłowe funkcjonowanie w środowisku.

Opracowanie:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzlesiu